

Václav Štech

(29. dubna 1859 Kladno – 23. února 1947 Praha)

Václav Štech byl dramatik, zejména autor populárních veseloher a frašek z maloměstského prostředí a světa podnikatelů. Autor románů, povídek i humoresek se společenskou tematikou, divadelník, publicista a osvětový pracovník.

Od roku 1870 studoval piaristické gymnázium ve Slaném a od 1873 pokračoval ve studiu v Praze na Akademickém gymnáziu. Po absolvování šesté třídy přestoupil do 2. ročníku učitelského ústavu, kde ho v letech 1876 až 1877 učil dějepis Jaroslav Vrchlický.

Díky kustodovi Národního muzea F. X. Benešovi se dostal k žurnalistice, psaní a překládání zpráv a referátů o archeologii pro Pražské noviny.

Po maturitě vyučoval, věnoval se kulturním činnostem, divadelnictví, knihovnictví ve Slaném. Roku 1886 zakládal Vlastivědné muzeum, 1891 Muzejní spolek Palacký a veřejnou knihovnu.... 1905 zažádal o penzionování.

Ženatý byl 2x: z prvního manželství měl syna Václava Viléma Štechy (historik umění) a z druhého dalších pět dětí, dcera Marie se jako učitelka a publicistka věnovala literatuře pro mládež.

V Praze působil v různých spolcích: ve výboru Spolku českých spisovatelů beletristů Máj (od 1888), od 1901 řídil tehdy založené družstvo Máje, podílel se na redakci stejnojmenného časopisu, do kterého přispíval romány na pokračování, fejetony, literárními i divadelními články a referáty. Od 1890 byl členem Svatoboru, od něhož získal podporu na cestování českými zeměmi, Německem a Paříží. Přičinil se o založení pražského divadla Uranie (vedl jej 1914 – 18), divadla na Královských Vinohradech (ředitelem 1909 – 14). Po převratu povolán do brněnského Národního divadla (1919 – 25). Do pozdního věku byl literárně činný.

Václav Štech byl především dramatikem:

Maloměstská tradice – prvotina kritikou vesměs pozitivně hodnocená, veselohra, shovívavý i kousavý humor v popisu snahy ovládnout radnici na maloměstě (1888)

Žena (1888)

Zlatý déšť (1889)

Ohnívá země (1900)

Deskový statek.....

Autorovy hry jsou spíše fraškami, věnoval se i veselohrám. Kritizoval maloměšťáctví, společenské nešvary, kariérismus, machinace apod. Hlavní je záměr publikum pobavit a rozesmát pomocí uměle konstruovaných situací, méně pak fabulačním či kompozičním uměním.

Jako prozaik čerpal hlavně z divadelního zákulisí. Od drobných črt a humoresek dospěl nejdříve k několika satirickým pracím komentujícím kriticky maloměstské poměry s jejich ustálenými rituály a mravními poklesky (Koleje, 1896; U tří bláznů, 1899; Kovové ruce, 1903), poté k široce koncipovaným románům zobrazujícím život vznikající pražské velkoměstské periferie (Hřich paní Hýrové, 1911). Po 1. sv. válce psal hlavně obsáhlé politické romány, které však byly bez pevné kompozice a psychologického zázemí, líčení prostředí a příslušníků vysoké šlechty bylo plné trivialit a absurdností (Řetěz, 1925; Les krásných žen, 1925...).

V rukopisu zůstaly sbírky básní Sněhové vločky, Hříčky, drama Zákopy a Krize (z 80.let 19. století) a libreto k baletu Cikánské kouzlo a k opeře Studentská láska (zač. 20. let 20. století).

Bibliografie:

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla instituce. red. PaedDr. Luboš Merhaut, CSc. Praha 2008, Nakladatelství Academia. 4/I. s. 734 – 738.